

**Załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 12/2023/2024
z dnia 12 lutego 2024 r.**

**Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Chwaszczynie
Roberta Zochniaka w sprawie wprowadzenia Procedur postępowania w sytuacjach
kryzysowych w Szkole Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Chwaszczynie**

Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych:

I Wulgarnie słownictwo

1. Gdy nauczyciel jest świadkiem używania przez ucznia wulgarnego słownictwa ma bezwzględny obowiązek zareagowania:
 - 1) sam przeprowadza rozmowę z uczniem;
 - 2) wpisuje informację dla rodziców do dzienniczka ucznia lub zeszytu oraz do zeszytu uwag;
 - 3) powiadamia wychowawcę klasy.
2. Jeżeli świadkiem stosowania wulgarnego słownictwa jest pracownik obsługi, zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, który wpisuje informację dla rodziców do dzienniczka ucznia.
3. W przypadku powtarzających się zachowań wychowawca:
 - 1) przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia i sporządza krótką notatkę z przeprowadzonej rozmowy;
 - 2) w przypadku braku poprawy przekazuje sprawę pedagogowi szkolnemu, który przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami.
4. W przypadku braku poprawy wychowawca lub pedagog powiadamia Dyrektora, który udziela uczniowi upomnienia lub podejmuje inne kroki przewidziane regulaminem szkoły.

II Wagary

W sytuacji, gdy wychowawca lub nauczyciel podejrzewa, że uczeń jest nieobecny w szkole z powodu wagarów:

- 1) nauczyciel natychmiast kontaktuje się z wychowawcą;
- 2) wychowawca natychmiast kontaktuje się z rodzicem;
- 3) jeżeli podejrzenia się potwierdziły, po przyjeździe ucznia do szkoły przeprowadza z nim rozmowę wychowawczą i powiadamia pedagoga szkolnego, który przeprowadza z uczniem rozmowę motywującą, spisuje kontrakt lub podejmuje inne środki oddziaływania wychowawczego. Pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia na temat prawnych konsekwencji niezrealizowania obowiązku szkolnego;
- 4) jeżeli uczeń nadal wagaruje pedagog informuje o tym fakcie Dyrektora Szkoły;
- 5) jeżeli uczeń nadal uporczywie wagaruje Dyrektor zgłasza ten fakt do Sądu Rodzinnego i Nieletnich z uwagi na zagrożenie demoralizacją.

III Samowolne opuszczanie szkoły w czasie zajęć lekcyjnych lub zorganizowanych wyjazdów szkolnych

1. Pracownik szkoły, który stwierdził, że uczeń samowolnie opuścił teren szkoły zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, a jeżeli ten jest nieobecny pedagogowi szkolnemu.
2. Uczeń otrzymuje uwagę w zeszycie uwag.
3. Ww. osoby niezwłocznie zawiadamiają rodziców i umawiają się na rozmowę.
4. Wychowawca i pedagog przeprowadzają rozmowę ostrzegawczą z uczniem w obecności rodzica.
5. Jeżeli podobna sytuacja powtórzy się pedagog powiadamia Dyrektora Szkoły, który przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców.
6. W przypadku kolejnego samowolnego opuszczenia szkoły uczeń otrzymuje upomnienie, a następnie naganę Dyrektora.
7. Jeżeli uczeń nadal uporczywie opuszcza szkołę w czasie lekcji Dyrektor zgłasza ten fakt do Sądu Rodzinnego i Nieletnich z uwagi na zagrożenie demoralizacją.

IV Stosowanie przemocy fizycznej lub psychicznej

1. Nauczyciel, pracownik szkoły, który jest świadkiem stosowania przemocy ma obowiązek zareagować w celu zabezpieczenia przed dalszą agresją.
2. Nauczyciel, pracownik szkoły zgłasza ten fakt wychowawcy klasy.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z uczniem i powiadamia rodziców.
4. Wychowawca, jeżeli sytuacja tego wymaga, zgłasza ten fakt pedagogowi szkolnemu, a ten Dyrektorowi Szkoły.
5. W przypadku szczególnie drastycznych aktów agresji lub gdy, akty te powtarzają się nauczyciel lub wychowawca sporządza notatkę opisującą sytuację i przekazuje ją pedagogowi szkolnemu.
6. Wychowawca natychmiast powiadamia rodziców sprawcy i poszkodowanego pisemnie lub telefonicznie i odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym.
7. Uczeń stosujący przemoc otrzymuje naganę wychowawcy, a w poważniejszych przypadkach lub powtarzających się aktach przemocy – naganę Dyrektora lub inną karę przewidzianą regulaminem.
8. W szczególnych przypadkach powtarzających się aktów agresji lub w przypadkach szczególnie drastycznych, Dyrektor Szkoły zgłasza te fakty policji.

V Używanie substancji szkodliwych dla zdrowia

1. W przypadku zauważenia, że uczeń przyjmuje leki:
 - 1) nauczyciel pyta ucznia i sprawdza, co to za lek. W przypadku nieznajomości leku zapisuje jego nazwę i podaje ją wychowawcy lub Dyrektorowi;
 - 2) wychowawca w przypadku wątpliwości ma obowiązek skontaktować się z rodzicami ucznia czy lek jest przyjmowany za ich wiedzą i zgodnie z zaleceniami lekarza, w uzasadnionych przypadkach powinien zatrzymać lek do czasu kontaktu z rodzicami.

2. Nauczyciel, który znajdzie leki lub inne substancje niebezpieczne, ma obowiązek zabezpieczyć je i zgłosić ten fakt Dyrektorowi Szkoły.
3. Pracownik szkoły, który był świadkiem lub dowiedział się o używaniu przez ucznia tytoniu, alkoholu, środków psychoaktywnych lub narkotyków powiadamia niezwłocznie wychowawcę klasy i Dyrektora.
4. Wychowawca lub Dyrektor przeprowadza rozmowę z uczniem i wzywa rodzica.
5. Uczeń i rodzic są powiadamiani o konsekwencjach takiego zachowania (zgodnie ze statutem).
6. W przypadku stwierdzenia na terenie szkoły narkotyków lub innych środków psycho modyfikujących Dyrektor zawiadamia policję.
7. Za używanie substancji psychoaktywnych uczeń otrzymuje co najmniej naganę Dyrektora Szkoły.
8. Jeżeli sytuacje używania szkodliwych substancji powtórzą się, Dyrektor zgłasza problem zagrożenia demoralizacją do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.
9. W razie potrzeby pedagog szkolny udostępnia rodzicom adresy placówek terapeutycznych.

VI Podejrzenie, że uczeń w szkole jest w stanie odurzenia

1. Pracownik szkoły powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie lub zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udziela pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie Dyrektora Szkoły oraz rodziców, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły.
5. Dyrektor Szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu – odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości (stężenie we krwi powyżej 0,5% alkoholu lub w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm), policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to Dyrektor Szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji lub sądu rodzinnego.
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości

i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

8. Uczeń, który w szkole przebywał w stanie odurzenia otrzymuje co najmniej naganę Dyrektora Szkoły.
9. W razie potrzeby pedagog szkolny udostępnia rodzicom adresy placówek terapeutycznych.

VII Podejrzanie, że uczeń posiada przy sobie substancję mogącą być substancją psychoaktywną

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, Dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia Dyrektora Szkoły oraz rodziców i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości torby szkolnej, Dyrektor Szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
5. Uczeń otrzymuje naganę Dyrektora Szkoły i obniża się ocenę z zachowania do nagannej.

VIII Znalezienie na terenie szkoły substancji przypominającej narkotyk

W przypadku znalezienia substancji przypominającej narkotyk pracownik powinien:

- 1) zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy;
- 2) powiadamia o zaistniałym zdarzeniu Dyrektora Szkoły, który wzywa policję;
- 3) po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IX Postępowanie wychowawcy (nauczyciela) w momencie wypadku dziecka w szkole

1. Nauczyciel udziela pierwszej pomocy:
 - 1) Pracownik szkoły, który otrzymał wiadomość o wypadku ucznia lub był jego świadkiem:

- a) Niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, tzn. sprowadza fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy,
 - b) Nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je, wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia,
 - c) Niezwłocznie powiadamia Dyrektora Szkoły,
- 2) Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą – przywołuje innego nauczyciela np. uczącego w najbliższej sali i prosi o nadzór nad swoimi uczniami.
2. Nauczyciel zawiadamia o zaistniałej sytuacji rodziców lub osobę wskazaną przez rodzica oraz Dyrektora (Wicedyrektora) Szkoły.
 3. O każdym wypadku nauczyciel, pod opieką którego przebywał uczeń w chwili wypadku, powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia. Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, nauczyciel lub Dyrektor powiadamiając rodzica o zdarzeniu ustala z nim:
 - 1) potrzebę wezwania pogotowia;
 - 2) potrzebę wcześniejszego przyjścia rodzica;
 - 3) godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia.
 4. Dziecko musi zostać odebrane przez rodzica, a dopóki rodzic się nie zgłosi, opiekę nad dzieckiem sprawuje nauczyciel. Nie można dziecka, które uległo lekkim wypadkom wypuścić samego ze szkoły, nawet, gdy skończyło lekcje. Uczeń (przy lekkich przypadkach) może pozostać w szkole tylko na wyraźne życzenie rodzica.
 5. Nauczyciel wyjaśnia okoliczności wypadku.
 6. Wychowawca (pracownik szkoły) ustala jak najbardziej szczegółowo o okoliczności wypadku i sporządza notatkę zawierającą m.in.: czas zajścia wypadku, miejsce, opis sytuacji, świadków.
 7. Nauczyciel dba o kontakt z rodzicami poszkodowanego dziecka, w celu wyjaśnienia przyczyn wypadku i poznania stanu zdrowia dziecka.
 8. Postępowanie Dyrektora:
 - 1) W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy, utrata przytomności, choćby chwilowa) nauczyciel lub Dyrektor Szkoły wzywa pogotowie ratunkowe;
 - 2) O każdym groźnym wypadku Dyrektor Szkoły zawiadamia niezwłocznie organ prowadzący i współpracującego ze szkołą pracownika służby bhp;
 - 3) O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym Dyrektor Szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty;
 - 4) O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, Dyrektor Szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego;
 - 5) Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy;

- 6) Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie;
- 7) Dyrektor Szkoły prowadzi rejestr wypadków.

X Usiłowanie popełnienia samobójstwa lub zamiaru samobójczego

1. Kontakt, komunikacja i wsparcie:

- 1) Pracownik szkoły, który dowiedział się o zamiarze lub usiłowaniu popełnienia samobójstwa ucznia (w szkole lub poza szkołą) natychmiast nawiązuje i podtrzymuje kontakt niewerbalny i werbalny z dzieckiem;
- 2) Następnie zawiadamia niezwłocznie dyrekcję szkoły.

2. Dyrektor Szkoły zapewnia uczniowi bezpieczeństwo fizyczne poprzez:

- 1) stałą obecność z uczniem osoby dorosłej;
- 2) udzielenie w razie potrzeby pierwszej pomocy;
- 3) zawiadomienie rodziców ucznia, pogotowia ratunkowego, ewentualnie policji;
- 4) izolację ucznia od grupy rówieśniczej.

3. Dyrektor Szkoły:

- 1) zawiadamia organ nadzoru pedagogicznego o zaistniałej sytuacji;
- 2) przekazuje ucznia rodzicom i ewentualnie służbom ratunkowym przygotowaną wcześniej informacją o możliwości pomocy specjalistycznej dla ucznia i jego rodziców.

4. Następnie Dyrektor koordynuje:

- 1) powołanie Doraźnego Zespołu Kryzysowego do zdiagnozowania sytuacji i podejmowania działań interwencyjnych;
- 2) zespół nawiązuje współpracę z instytucjami, które mogą pomóc w rozwiązaniu sytuacji kryzysowej;
- 3) interwencję w środowisku rówieśniczym ucznia prowadzoną przez: pedagoga szkolnego lub psychologa z Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (ewentualnie z Poradni Zdrowia Psychicznego) lub inną osobę przeszkoloną w interwencji kryzysowej na terenie szkół, placówek oświatowych – w celu prewencji naśladownictwa i pomocy uczniom w odreagowaniu stresu;
- 4) spotkanie dla wychowawcy, nauczycieli uczących ucznia i Rady Pedagogicznej w celu:
 - a) poinformowania o zaistniałej sytuacji i jej przebiegu,
 - b) pomocy nauczycielom i pracownikom szkoły w odreagowaniu stresu psychicznego,
 - c) diagnozy sytuacji życiowej ucznia i formułowania sposobów pomocy uczniowi.

5. Dyrektor Szkoły zapewnia realizację planu zapobiegania ostrym sytuacjom kryzysowym:

- 1) wspieranie ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa i jego rodziny poprzez:
 - a) pomoc w uzyskaniu przez ucznia i jego rodzinę wsparcia specjalistycznego (medycznego, psychologicznego),
 - b) realizowanie zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się dzieckiem;

- 2) opracowania i wdrażania na terenie szkoły strategii zapobiegania samobójstwom uczniów poprzez:
 - a) rozpoznanie uczniów z zaburzeniami osobowości i zaproponowanie im pomocy psychologicznej,
 - b) nawiązanie bliższych kontaktów z młodymi ludźmi,
 - c) zmniejszenie ich negatywnych emocji wynikających ze stresu psychicznego,
 - d) zwracanie uwagi i uczenie się, jak w wypowiedziach i/lub w zmianie zachowania niewerbalnego wcześniej rozpoznawać sygnały ostrzegające o samobójstwie,
 - e) pomaganie w nauce uczniom o mniejszych umiejętnościach,
 - f) zwracanie uwagi na przypadki wagarowania,
 - g) eliminowanie używania alkoholu i narkotyków,
 - h) ograniczenie dostępu uczniów do środków umożliwiających popełnienie samobójstwa na terenie szkoły,
 - i) podjęcie działań, w miejscu pracy nauczycieli i innych członków personelu szkoły zmniejszających stres zawodowy.

Kryteria depresji u dzieci i młodzieży:

1. dysforyczny nastrój, czyli przygnębienie z drażliwością przejawiające się jako smutek, poczucie beznadziejności, poczucie bycia nieszczęśliwym, pesymizm, chwiejność nastroju, obojętność, skłonność do irytacji, przewrażliwienie, częsty płacz, negatywizm i anhedonia.
2. deprecjacja własnej osoby manifestująca się jako przekonanie o własnej bezwartościowości, bezużyteczności, tępotcie, częste poczucie winy, nawet gdy jest ono nieuzasadnione, uczucie "pustki w głowie".

Pojawiają się również objawy dodatkowe, takie jak:

1. zaburzenia snu – albo nadmierna senność, albo, co jest częstsze, wybudzanie się w nocy, budzenie się zbyt wczesne.
2. zmiana zachowania w szkole – przeważnie sygnałem są skargi nauczycieli. Można zauważyć niższą frekwencję, "sen na jawie", obniżoną koncentrację i pamięć, spadek ocen związany z mniejszym wysiłkiem wkładanym w naukę, albo związany z trudnością w przyswajaniu wiedzy, niepodejmowanie zadań zleconych przez nauczyciela; u dzieci młodszych, brak zainteresowania zabawą, u dzieci starszych, niechęć do wszelkich zajęć pozalekcyjnych; pojawia się też zmiana w postawie wobec szkoły: fobia szkolna lub wagarowanie.
3. utrata zwykłego poziomu energii, zmiany w wadze, apetycie, nie obserwowane wcześniej, obniżony poziom socjalizacji, działania zaczepne mające na celu obniżenie poziomu strachu i niepokoju wywołanego poczuciem samotności, uskarżanie się na dolegliwości somatyczne.

XI Śmierć samobójcza ucznia na terenie szkoły i poza nią

1. W każdym przypadku wykrycia próby samobójczej na terenie szkoły:
 - 1) Pracownik, który pierwszy dotrze na miejsce zdarzenia:
 - a) udziela pierwszej pomocy niemedycznej,
 - b) informuje innego pracownika szkoły celem powiadomienia dyrekcji,

- c) pozostaje w miejscu zdarzenia do przybycia właściwych służb,
 - d) dyrekcja zapewnia obecność drugiego pracownika celem izolacji miejsca zdarzenia oraz pomocy w prowadzeniu pierwszej pomocy;
- 2) Dyrektor Szkoły:
- a) niezwłocznie kontaktuje się w sytuacji próby samobójczej lub śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły z:
 - służbami medycznymi,
 - rodzicami,
 - policją, prokuraturą,
 - organem nadzoru pedagogicznego.
 - b) powiadamia rodziców o wydarzeniu,
 - c) organizuje i udziela niezbędnej pomocy służbom ratowniczym i policji,
 - d) podejmuje decyzje o dalszej organizacji pracy szkoły w danym dniu,
 - e) organizuje interwencję grupową lub indywidualną dla uczniów i nauczycieli.
2. Dyrektor Szkoły podejmuje następujące działania w sytuacji śmierci samobójczej poza szkołą:
- 1) powiadamia nadzór pedagogiczny;
 - 2) organizuje interwencję w środowisku rówieśniczym ucznia i nauczycieli.

XII Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa

W przypadku, gdy uczeń na terenie szkoły popełnił czyn karalny, pracownik szkoły:

- 1) niezwłocznie powiadamia Dyrektora Szkoły;
- 2) ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia;
- 3) przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) Dyrektorowi Szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę;
- 4) powiadamia rodziców ucznia – sprawcy;
- 5) niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana;
- 6) zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży)

XIII Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego

W przypadku, gdy uczeń na terenie szkoły jest ofiarą czynu karalnego, pracownik szkoły powinien:

- 1) udzielić pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnić jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, kiedy ofiara doznała obrażeń;
- 2) niezwłocznie powiadomić Dyrektora Szkoły;
- 3) powiadomić rodziców ucznia;

- 4) niezwłocznie wezwać policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

XIV W przypadku otrzymania zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego lub telefonicznego odebrania zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego

1. Należy natychmiast powiadomić dyrekcję szkoły.
 - 1) Dyrektor podejmuje decyzję o: powiadomieniu policji – 112, 997,
 - 2) przerwaniu lekcji,
 - 3) przeprowadzeniu ewakuacji uczniów,
 - 4) zabezpieczeniu dokumentów.
2. Uczniom i pracownikom szkoły nie wolno dotykać przedmiotów, urządzeń, które budzą podejrzenie.
3. Należy zachować spokój nie dopuścić do paniki.
4. Do czasu przybycia policji akcją kieruje Dyrektor Szkoły.

XV Wybuch pożaru lub podłożenie ognia

1. Osoba, która zauważyła pożar:
 - 1) powiadamia i ostrzega o pożarze w każdy dostępny sposób a w szczególności sygnałem dźwiękowym trzy długie dzwonki;
 - 2) należy niezwłocznie powiadomić Państwową Straż Pożarną 998, tel. alarmowy 112;
 - 3) należy zawiadomić dyrekcję szkoły;
 - 4) przeprowadza się natychmiastową ewakuację;
 - 5) do czasu przybycia straży pożarnej akcją ewakuacji kieruje Dyrektor Szkoły.
2. Zasady ewakuacji osób z obiektu zagrożonego:
 - 1) decyzję o ewakuacji podejmuje Dyrektor Szkoły lub osoba kierująca akcją;
 - 2) Dyrektor Szkoły zabezpiecza dokumenty szkolne;
 - 3) w przypadku podłożenia bomby ewakuowane osoby przed opuszczeniem budynku powinny zabrać ze sobą plecaki i rzeczy osobiste. Natomiast w przypadku pożaru zostawiają wszystko i wychodzą;
 - 4) drzwi sal zostają zamknięte, klucz pozostawiamy w drzwiach;
 - 5) ewakuację prowadzi się w sposób zorganizowany, według opracowanych i oznaczonych dróg ewakuacyjnych;
 - 6) w czasie ewakuacji nauczyciele uczący w poszczególnych salach lekcyjnych, zapewniają właściwą organizację ruchu, nie dopuszczają do wybuchu paniki;
 - 7) miejscem zbiórki uczniów jest miejsce do ewakuacji odpowiednio oznakowane.

XVI Kontakt z mediami w sytuacji kryzysowej

Osoba, do której zwracają się przedstawiciele mediów:

- 1) nauczyciel nie upoważniony przez Dyrektora nie udziela informacji;
- 2) zawiadamia niezwłocznie Dyrektora;
- 3) kieruje przedstawiciela mediów do Dyrektora;
- 4) Dyrektor udziela niezbędnych informacji;
- 5) w szczególnych przypadkach Dyrektor udziela pełnomocnictwa wybranym osobom do udzielania informacji me

XVII Procedura korzystania z telefonów komórkowych i sprzętu elektronicznego

1. Podczas pobytu w szkole i zajęć edukacyjnych obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych (aparaty powinny być wyłączone i schowane).
2. Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe, odtwarzacze i inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność.
3. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zniszczenie lub zagubienie czy kradzież sprzętu.
4. Każdy uczeń ma prawo korzystania w uzasadnionych przypadkach z telefonu stacjonarnego w sekretariacie szkoły.
5. Pracownik administracji w sekretariacie ma obowiązek przekazania uczniowi informacji telefonicznej od rodzica.
6. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, dyktafonu, odtwarzacza MP czy aparatu fotograficznego jest całkowicie zakazane na terenie szkoły.
7. W przypadku kolejnego łamania zasad uczeń ma obniżoną ocenę z zachowania o jeden stopień. Każde trzy następne wykroczenia powodują obniżenie oceny do nagannej.
8. Wszelkie objawy permanentnego łamania zasad współżycia społecznego w szkole mogą być traktowane jako przejaw demoralizacji i skutkować skierowaniem sprawy do sądu rodzinnego.

XVIII Procedura postępowania w przypadku, gdy po dziecko zgłasza się rodzic pod wpływem alkoholu

1. Pracownik szkoły, który jest świadkiem zdarzenia lub otrzymał informację o tym, że po nieletniego ucznia przyszedł pijany rodzic, bezzwłocznie powiadamia o tym wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję.
2. Dyrektor wydaje takie dyspozycje, które natychmiast pozwolą udzielić dziecku wsparcia i odizolować je od pijanego.
3. Szkoła nawiązuje kontakt z drugim rodzicem lub na podstawie wcześniejszej zgody przekazuje dziecko osobom upoważnionym (wskazanym przez rodziców na piśmie, pismo takie powinno znajdować się u wychowawcy klasy).
4. Jeżeli nie ma możliwości przekazania dziecka drugiemu rodzicowi lub nie są upoważnieni inni dorośli do odbioru osoby nieletniej, dziecko umieszcza się w świetlicy szkolnej.
5. Niezależnie od wymienionych czynności Dyrektor dba, by o zdarzeniu powiadomiona została policja; zawsze wtedy, gdy nie ma osoby mogącej odebrać dziecko ze świetlicy.

6. Jeżeli sytuacja nie miała miejsca jednorazowo, szkoła ma obowiązek o zdarzeniach zawiadomić pisemnie sąd rejonowy, wydział rodzinny i nieletnich.

XIX Procedura kontaktów z rodzicami uczniów

1. Szeroko rozumianych informacji o dziecku udzielają wyłącznie wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, pielęgniarka szkolna, Wicedyrektor, Dyrektor Szkoły.
2. Miejscem kontaktów rodziców z wychowawcami klas, nauczycielami przedmiotów, pedagogiem szkolnym i Dyrektorem jest szkoła.
3. Spotkania odbywają się w formach:
 - 1) zebrań ogólnych z rodzicami;
 - 2) zebrań ogólnych z rodzicami i zaproszonymi specjalistami;
 - 3) zebrań klasowych z rodzicami;
 - 4) zebrań klasowych z rodzicami w obecności uczniów;
 - 5) indywidualnych konsultacji rodziców z wychowawcami, nauczycielami przedmiotów, pedagogiem;
 - 6) innych spotkań wynikających z planu pracy szkoły.
4. Rodzice uczniów szkoły mają możliwość dodatkowego kontaktu z nauczycielami w przypadkach uzasadnionych losowo, jednak po uprzednim uzgodnieniu takiego spotkania z nauczycielem (poprzez telefon do szkoły).
5. W żadnym przypadku nauczyciel nie udziela informacji rodzicom w trakcie prowadzonych przez siebie zajęć szkolnych (w tym również dyżurów na korytarzach i boisku szkolnym).
6. Miejscem kontaktów nauczycieli i rodziców na terenie szkoły są gabinety lekcyjne. Miejscem kontaktów Dyrektorów Szkoły i rodziców na terenie szkoły jest gabinet Dyrektora, a pedagoga – jego gabinet. Niedopuszczalne jest przekazywanie informacji rodzicom w pokoju nauczycielskim w obecności innych nauczycieli. Poza tymi miejscami informacje nie są udzielane.
7. Terminy spotkań z rodzicami ustalone są w harmonogramie zebrań z rodzicami przedstawionym nauczycielom i rodzicom na początku roku szkolnego.
8. Obecność rodzica na zebraniach jest obowiązkowa.
9. W sytuacjach uzasadnionych wychowawczo, szkoła wzywa rodziców poza ustalonymi terminami.
10. Wychowawca w nagłych sytuacjach może skontaktować się z rodzicami telefonicznie, w innych sytuacjach wzywa rodzica do szkoły za pośrednictwem sekretariatu szkoły w formie pisemnej.
11. Wychowawca klasy utrzymuje kontakt z rodzicami w formach:
 - 1) zebrań z rodzicami;
 - 2) pisemnych lub ustnych informacji o postępach w nauce i zachowaniu uczniów;
 - 3) wizyty wychowawcy w towarzystwie pedagoga szkolnego, pracownika socjalnego w domu wychowanka;
 - 4) indywidualnych spotkań z rodzicami na terenie szkoły, po uprzednim uzgodnieniu terminu.

12. Corocznym obowiązkiem wychowawcy klasy w trakcie zebrań klasowych jest zapoznanie rodziców z:
- 1) statutem szkoły,
 - 2) programem wychowawczo-profilaktycznym,
 - 3) planem wychowawczym klasy,
 - 4) Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania,
 - 5) kryteriami ocen zachowania,
 - 6) procedurami przeprowadzania sprawdzianów zewnętrznych,
 - 7) postępami edukacyjnymi i wychowawczymi uczniów,
 - 8) informacjami bieżącymi dotyczącymi funkcjonowania klasy.
13. Podczas spotkań klasowych z rodzicami wychowawca zobowiązany jest uwzględnić następujące zasady:
- 1) najtrudniejsze sprawy dotyczące ucznia należy omawiać szczerze, ale w indywidualnej rozmowie z rodzicami;
 - 2) największą uwagę należy przywiązywać do spraw opiekuńczych, wychowawczych i dydaktycznych;
 - 3) najważniejszym składnikiem informacji o wynikach w nauce mają być poczynione postępy oraz wskazanie, w porozumieniu z nauczycielami przedmiotów, treści niezbędnych do ich uzupełnienia;
 - 4) udzielać konkretnych rad co do przezwycięzania określonych trudności lub wskazywać osoby, instytucje, które to uczynią.
14. W trakcie zebrań klasowych nie wskazane jest:
- 1) dokonywanie tylko negatywnych ocen zespołu uczniowskiego;
 - 2) publicznego czytania ocen;
 - 3) używanie nazwisk przy przykładach negatywnych;
 - 4) podważania hierarchii wartości wyznawanych przez rodziców;
 - 5) nieograniczonego udostępniania rodzicom dziennika lekcyjnego.
15. Aktywizowanie i motywowanie rodziców do współpracy ze szkołą odbywa się poprzez:
- 1) wspólne rozwiązywanie problemów klasowych;
 - 2) pomoc „trójki klasowej” w organizacji imprez klasowych;
 - 3) udział rodziców w takich formach pracy szkoły, jak: wycieczki, lekcje otwarte, święta szkoły, przegląd twórczości uczniowskiej, itp.;
 - 4) uhonorowanie przez dyrekcję szkoły aktywnie działających rodziców listami gratulacyjnymi wręczanymi na apelu kończącym rok szkolny;
 - 5) wspólne dbanie o estetykę pomieszczeń klasy;
 - 6) pomoc przy wykonywaniu prac na rzecz szkoły, klasy.
16. Pedagog szkolny i psycholog szkolny zobowiązany jest do:
- 1) organizowania warsztatów i spotkań dla rodziców z udziałem przedstawicieli instytucji zajmujących się wychowaniem lub wspomagających szkołę (w miarę potrzeb zgłaszanych przez wychowawców klas, nauczycieli, Dyrektora Szkoły);

- 2) wspierania rodziców uczniów mających kłopoty z nauką oraz wywodzących się ze środowisk zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
 - 3) wspomagania wychowawców w zbieraniu informacji o problemach uczniów.
17. Dyrektor Szkoły w szczególności:
- 1) współpracuje z Radą Rodziców wg przyjętego harmonogramu;
 - 2) udziela pomocy wychowawcom w kontaktach z rodzicami, którzy nie uczestniczą regularnie w zebraniach;
 - 3) przygotowuje i przeprowadza zebrania ogólne dla rodziców wg przyjętego harmonogramu.
18. Wyklucza się następujące zachowania rodziców:
- 1) uzyskiwanie informacji o uczniu od nauczycieli na ulicy,
 - 2) przeszkadzanie w czasie lekcji,
 - 3) telefonowanie pod prywatny numer nauczyciela bez jego zgody,
 - 4) zajmowanie przerw nauczycielowi dyżurującemu,
 - 5) zasięganie informacji o uczniu u pracowników niepedagogicznych szkoły.
19. Wszystkie uwagi i wnioski dotyczące pracy szkoły rodzice kierują kolejno do:
- 1) nauczyciela danego przedmiotu,
 - 2) wychowawcy klasy,
 - 3) pedagoga szkolnego lub psychologa szkolnego,
 - 4) Dyrektora i Wicedyrektora Szkoły,
 - 5) Rady Pedagogicznej,
 - 6) organu nadzorującego szkołę,
 - 7) organu prowadzącego szkołę.
20. Dokumentowanie współpracy:
- 1) odnotowanie obecności rodziców w dzienniku lekcyjnym;
 - 2) notatka o temacie rozmowy w dzienniku lekcyjnym, dzienniku pedagoga, psychologa (należy podać datę oraz przyjęte ustalenia).

XX Procedura postępowania w przypadku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko

agresja instrumentalna

poszturchiwanie, nękanie, wymuszanie pieniędzy, przedmiotów

Nauczyciel:

- a) wycisza uczniów spokojnym i stanowczym poleceniem (Uspokój się. Usiądź. Przestań),
- b) przerywa agresywne zachowanie oddzielając sprawcę od ofiary,
- c) udziela pomocy osobie poszkodowanej, jeżeli sytuacja tego wymaga,
- d) informuje o zdarzeniu wychowawcę i pedagoga, a w przypadku ich nieobecności dyrektora szkoły.

Wychowawca:

- a) przeprowadza rozmowę z uczniami w obecności nauczyciela będącego świadkiem zdarzenia i sporządza notatkę, która zawiera opis zdarzenia, zachowanie osób uczestniczących w zdarzeniu – sprawca, poszkodowany, data),
- b) powiadamia pisemnie lub telefonicznie rodziców o incydencie i wzywa ich do szkoły,
- c) przeprowadza rozmowę z rodzicami – pomaga w doborze właściwych metod wychowawczych i ustala zasady współpracy rodziców ze szkołą (**załącznik nr 1**),
- d) dokonuje wpisu do karty zachowania – postawy niepożądane,
- e) przeprowadza ankietę na temat stosunków interpersonalnych w klasie (diagnoza wstępna),
- f) w ramach godz. wychowawczej realizuje zajęcia na temat przemocy, przypomina dzieciom normy i prawa, które je chronią oraz odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym,
- g) zawiera kontrakt z uczniami, określając ich przywileje w przypadku prawidłowego postępowania wobec rówieśników,
- h) informuje o kontrakcie innych nauczycieli uczących w klasie (współdziała z nimi w monitorowaniu zachowań uczniów),
- i) informuje rodziców na zebraniu o problemie, jaki wystąpił w klasie, przedstawi procedurę postępowania i konsekwencje prawne oraz działania, jakie podejmuje jako wychowawca,
- j) bada co tydzień poziom bezpieczeństwa uczniów w klasie (rozmowa z dziećmi),
- k) po miesiącu ponownie przeprowadza ankietę i sprawdza aktualny stan relacji między uczniami, w przypadku braku postępów w tym zakresie do działań zostaje włączony pedagog.

Pedagog:

- a) we współpracy z wychowawcą dokonuje analizy problemów wychowawczych i emocjonalnych ucznia(uczniów),
- b) zawiera kontrakt z rodzicami dziecka, który uwzględnia zobowiązania ucznia, pracowników szkoły i rodziców,
- c) w porozumieniu z rodzicami dziecka ustala formy pomocy (zajęcia wyciszająco – wspierające, terapię indywidualną, zajęcia integracyjne, zajęcia z grupą zwaśnionych uczniów),
- d) w przypadku braku oczekiwanych efektów, pedagog włącza do współpracy instytucje pomocowe (np. poradnię psychologiczno – pedagogiczną, psychologów, socjoterapeutów),
- e) występuje do rodziców o zgodę na przeprowadzenie badań w poradni psychologiczno – pedagogicznej, rzetelnie informując rodzica o znaczeniu opinii w dalszej edukacji ucznia,
- f) w przypadku odmowy współpracy przez rodziców do negocjacji zostaje włączony dyrektor szkoły.

Dyrektor:

- a) w sytuacji gdy uczeń w dalszym ciągu nie poprawia swojego zachowania, rodzice odmawiają współpracy ze szkołą, dyrektor podejmuje decyzję o skierowaniu wniosku do Sądu Rejonowego – Wydział Rodzinny i Nieletnich.

XXI Procedura postępowania w przypadku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko**agresja fizyczna****bójki, wymuszenia, bicie pięściami i innymi przedmiotami, zranienia ostrym narzędziem****Nauczyciel:**

- a) wycisza uczniów spokojnym i stanowczym poleceniem (Uspokój się. Usiądź. Przestań),
- b) przerywa agresywne zachowanie oddzielając sprawcę od ofiary,
- c) udziela pomocy osobie poszkodowanej, jeżeli sytuacja tego wymaga,
- d) w skrajnych przypadkach (zagrożenia życia i zdrowia) wzywa pomoc z zewnątrz (pedagoga, dyrektora, pielęgniarkę, pogotowie ratunkowe),
- e) informuje o zdarzeniu wychowawcę i pedagoga, a w przypadku ich nieobecności dyrektora szkoły.

Wychowawca:

- a) przeprowadza rozmowę z uczniami w obecności nauczyciela będącego świadkiem zdarzenia i sporządza notatkę, która zawiera opis zdarzenia, zachowanie osób uczestniczących w zdarzeniu – sprawca, poszkodowany, data),
- b) powiadamia pisemnie lub telefonicznie rodziców o incydencie i wzywa ich do szkoły,
- c) wspólnie z rodzicami zawiera na określony okres kontrakt behawioralny – ABC zachowania, który podpisują: uczeń, rodzic i wychowawca,
- d) informuje o kontrakcie innych nauczycieli uczących w klasie (współdziała z nimi w monitorowaniu zachowań uczniów),
- e) dokonuje wpisu do karty zachowania – postawy niepożądane,
- f) w ramach godz. wychowawczej porusza temat agresywnego zachowania uczniów, zwracając uwagę na konsekwencje zdrowotne i prawne ponoszone przez ucznia i jego rodziców, odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym,
- g) rodzice po ustalonym w kontrakcie terminie ponownie stawiają się w szkole celem podsumowania efektów współpracy z wychowawcą,
- h) jeżeli w trakcie trwania kontraktu zachowanie ucznia nie ulegnie poprawie, kieruje sprawę do pedagoga szkoły.

Pedagog:

- a) w przypadku zdarzenia o dużym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa włącza się do rozwiązania i wspomaga wychowawcę w jego działaniach,
- b) w przypadku wystąpienia agresji fizycznej przekraczającej granice zdarzenia nieumyślnego, informuje specjalistę ds. nieletnich przy odpowiednim komisariacie,
- c) w sytuacji, gdy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, pedagog w trybie pilnym zwołuje Komisję ds. Wychowania.

Komisja ds. Wychowania:

- a) wzywa rodzica (w zależności od sytuacji, też ucznia) na posiedzenie, na którym zostaje podjęta decyzja o dalszych konsekwencjach przewidzianych w Statucie i WSO zachowania,
- b) w przypadku braku poprawy w zachowaniu ucznia, Komisja ds. Wychowania, w porozumieniu z dyrektorem, kieruje sprawę do specjalisty ds. nieletnich przy odpowiednim komisariacie i do Sądu Rejonowego – Wydział Rodzinny i Nieletnich.

XXII Procedura postępowania w przypadku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko**agresja werbalna**

przekleństwa, wyzwiska, obraźliwe jednoznacznie gesty, oskarżenia plotki, przedrzeźnianie, robienie min, krzyk

Nauczyciel:

- a) przerywa zachowanie ucznia poprzez wyciszenie emocji,
- b) w przypadku niewygaśnięcia agresywnego zachowania odizolowuje ucznia od innych osób,
- c) rozmawia z uczniem na temat zaistniałej sytuacji oraz ustala przebieg zdarzeń,
- d) przekazuje jasny i jednoznaczny komunikat o braku akceptacji agresji wobec innych ludzi,
- e) w przypadku braku efektu interwencji doraźnej nauczyciel przekazuje sprawę wychowawcy do dalszego rozpatrzenia.

Wychowawca:

- a) przeprowadza z uczniem (uczniami) rozmowę wyjaśniającą, z której sporządza notatkę (opis zdarzenia),
- b) dokonuje wpisu do karty zachowania ucznia,

- c) podejmuje działania zapobiegające agresji, przekazując na piśmie informację rodzicom w celu wspólnego rozwiązywania problemu, planu działań i zobowiązuje do rzetelnej współpracy,
- d) w przypadku utrzymujących się zachowań niepożądanych podejmuje postępowanie zgodnie z procedurą postępowania w przypadku agresji instrumentalnej.

XXIII Procedura postępowania w przypadku zgłoszenia osoby spoza szkoły podejrzenia lub faktu krzywdzenia dziecka przez osobę dorosłą spoza szkoły.

Jeśli nie jest zagrożone życie i zdrowie dziecka

- a) osoba uzyskująca informację ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej z uwzględnieniem kontaktu do osoby zgłaszającej fakt krzywdzenia dziecka i poświadczenia zgłaszanych informacji jego podpisem. Informuje , że podejmie działania wyjaśniające i w trosce o dobro dziecka przekaże informacje pedagogowi szkoły,
- b) pedagog wzywa do szkoły rodziców(prawnych opiekunów), przekazuje im zgłaszany problem, rozmawia z dzieckiem w obecności wychowawcy,
- c) pedagog ustala z rodzicami plan pomocy dziecku, poprzez określenie sposobu zapewnienia mu bezpieczeństwa . W miarę możliwości ustala harmonogram kontaktów z osobami i instytucjami wspierającymi rodzinę w sytuacji przemocy wobec dziecka,
- d) pedagog informuje o swoich działaniach dyrektora szkoły, wicedyrektora szkoły i wychowawcę klasy. W razie potrzeby pozostaje w stałym kontakcie z pracownikami MOPR – u,
- e) jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub obmawiają podjęcia proponowanych działań przez szkołę dyrektor szkoły składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury lub Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nietletnich.

Jeśli jest zagrożone życie i zdrowie dziecka

- a) osoba uzyskująca informację ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej z uwzględnieniem kontaktu do osoby zgłaszającej fakt krzywdzenia dziecka i poświadczenia zgłaszanych informacji jego podpisem. Informuje , że podejmie działania wyjaśniające i w trosce o dobro dziecka przekaże informacje dyrektorowi szkoły,
- b) dyrektor, w trybie pilnym, wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów dziecka) na spotkanie wyjaśniające, podczas którego weryfikuje podejrzenia, motywuje do współdziałania na rzecz dziecka,
- c) zespół ds. kryzysowych w szkole przygotowuje plan pomocy dziecku i realizuje jego postanowienia,
- d) dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury lub Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nietletnich.

- e) dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji. Szkoła udziela dziecku wsparcia zgodnie z ustalonym planem pomocy, systematycznie monitoruje funkcjonowanie rodziny i dziecka w rodzinie i na terenie szkoły.

XXIV Procedura postępowania w przypadku zgłoszenia osoby spoza szkoły podejrzenia lub faktu krzywdzenia dziecka w rodzinie

Jeśli nie jest zagrożone życie i zdrowie dziecka

- a) osoba uzyskująca informację ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej z uwzględnieniem kontaktu do osoby zgłaszającej fakt krzywdzenia dziecka i poświadczenia zgłaszanych informacji jego podpisem. Informuje, że podjęcie działania wyjaśniające i w trosce o dobro dziecka przekaże informacje pedagogowi szkoły,
- b) pedagog wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów), przekazuje im zgłaszany problem, rozmawia z dzieckiem w obecności wychowawcy,
- c) pedagog ustala z rodzicami plan pomocy dziecku, poprzez określenie sposobu zapewnienia mu bezpieczeństwa. W miarę możliwości ustala harmonogram kontaktów z osobami i instytucjami wspierającymi rodzinę w sytuacji przemocy wobec dziecka,
- d) pedagog informuje o swoich działaniach dyrektora szkoły, wicedyrektora szkoły i wychowawcę klasy. W razie potrzeby pozostaje w stałym kontakcie z pracownikami MOPR – u,
- e) jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub obmawiają podjęcia proponowanych działań przez szkołę dyrektor szkoły składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury lub Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich.

Jeśli jest zagrożone życie i zdrowie dziecka

- a) osoba uzyskująca informację ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej z uwzględnieniem kontaktu do osoby zgłaszającej fakt krzywdzenia dziecka i poświadczenia zgłaszanych informacji jego podpisem. Informuje, że podjęcie działania wyjaśniające i w trosce o dobro dziecka przekaże informacje dyrektorowi szkoły,
- b) dyrektor, w trybie pilnym, wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów dziecka) na spotkanie wyjaśniające, podczas którego weryfikuje podejrzenia, motywuje do współdziałania na rzecz dziecka,
- c) zespół ds. kryzysowych w szkole przygotowuje plan pomocy dziecku i realizuje jego postanowienia,
- d) dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury lub Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich.

- e) dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji. Szkoła udziela dziecku wsparcia zgodnie z ustalonym planem pomocy, systematycznie monitoruje funkcjonowanie rodziny i dziecka w rodzinie i na terenie szkoły.

XXV Procedura postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika szkoły

- a) jeżeli podejrzenia lub wiedzę w tym zakresie posiada rodzic, powinien niezwłocznie o tym fakcie powiadomić dyrektora/wicedyrektora/pedagoga szkoły. Jeśli taką wiedzę posiada inny pracownik szkoły ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania jej bezzwłocznie dyrektorowi szkoły, wicedyrektorowi lub pedagogowi szkoły,
- b) dyrektor zbiera zespół ds. kryzysowych w szkole, z którym ustala strategię dalszego działania (jak zweryfikować podejrzenie, jak doraźnie zapewnić dziecku ochronę, czy zawiadamiać organy ścigania, organ nadzoru, jakie dalsze działania podjąć). Jednocześnie informuje o tym fakcie rodziców i zaprasza na spotkanie zespołu,
- c) zespół proponuje rodzicom spotkanie wyjaśniające, podczas którego weryfikuje podejrzenia, motywuje do współdziałania na rzecz dziecka lub proponuje inne działania zaradcze,
- d) zespół przygotowuje plan pomocy dziecku i realizuje jego postanowienia oraz monitoruje jego efektywność. Zespół może być uzupełniony o przedstawicieli innych placówek (MOPR, CIK, Policja, Sąd),
- e) dyrektor zleca podjęcie zaplanowanych działań interwencyjnych. W przypadku, gdy nie będzie to kolidować z działaniami organów ścigania, rozmawia z osobą, której dotyczyło podejrzenie. W rozmowie uczestniczą pozostali członkowie Polityki lub inne osoby zespołu. Dyrektor lub koordynator sporządza notatkę służbową. Wszystkie działania związane z sytuacją powinny być wykonywane dyskretnie, ze szczególną troską o bezpieczeństwo i komfort psychiczny dziecka, z poszanowaniem jego godności osobistej,
- f) pedagog pozostaje w stałym kontakcie z rodzicami dziecka w celu dostosowania pomocy do jego indywidualnych potrzeb. Wspólnie z wychowawcą organizuje dziecku pomoc specjalistyczną na terenie szkoły, ukierunkowuje rodziców na instytucje wspierające dziecko i rodzinę. Monitoruje z wychowawcą funkcjonowanie dziecka w szkole.
- g) pedagog informuje o swoich działaniach dyrektora i wicedyrektora. W razie potrzeby pozostaje w stałym kontakcie z pracownikami np. MOPR – u, PPP, CIK,
- h) dyrektor szkoły w przypadku potwierdzenia faktu krzywdzenia dziecka składa zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa do prokuratury, organu nadzorującego i prowadzącego,
- i) dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji. W sprawie pracownika, będącego sprawcą krzywdzenia dziecka, podejmuje decyzje w oparciu o przepisy prawa.

XXVI Procedura postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez jednego z rodziców.

- a) osoba uzyskująca informację ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej z uwzględnieniem kontaktu do osoby zgłaszającej fakt krzywdzenia dziecka i poświadczenia zgłaszanych informacji jego podpisem. Informuje, że podjęcie działania wyjaśniające i w trosce o dobro dziecka przekaże informacje dyrektorowi, wicedyrektorowi lub pedagogowi szkoły,
- b) pedagog wzywa do szkoły rodziców dziecka (prawnych opiekunów), przekazuje uzyskaną informację. Weryfikuje podejrzenia. Przeprowadza również rozmowę z uczniem w obecności wychowawcy.
- c) pedagog informuje rodziców (prawnych opiekunów) o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec dziecka i obowiązkach szkoły zgłaszania do prokuratury oraz sądu rodzinnego i nieletnich przypadków przemocy wobec małoletniego,
- d) kiedy nie jest zagrożone zdrowie i życie dziecka, pedagog ustala z rodzicami (prawnymi opiekunami) plan pomocy dziecku, poprzez określenie sposobu zapewnienia bezpieczeństwa dziecku i zobowiązanie do skonsultowania dziecka i rodziny przez psychologa. W miarę możliwości ustala harmonogram kontaktów z osobami i instytucjami wspierającymi rodzinę w sytuacji przemocy wobec ucznia (np. prosi pracownika MOPR – u o sprawdzenie środowiska rodzinnego dziecka),
- e) jeśli życie i zdrowie dziecka jest zagrożone pedagog informuje o tym fakcie dyrektora szkoły i postępuje zgodnie ze sposobem reagowania zawartym w **procedurze postępowania w przypadku zgłoszenia osoby spoza szkoły podejrzenia lub faktu krzywdzenia dziecka w rodzinie (podpunkty: b, c, d, e)**, równoległe może założyć „Niebieską Kartę”.

Załącznik nr 3 do Zarządzenia nr 12/2023/2024

z dnia 12 lutego 2024 r.

Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Chwaszczynie

Roberta Zochniaka w sprawie wprowadzenia Procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych w Szkole Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Chwaszczynie

**Oświadczenie
pracownika Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Chwaszczynie
potwierdzające przeszkolenie w zakresie procedur postępowania
w sytuacjach kryzysowych**

Niniejszym oświadczam, że zostałam/-em przeszkolona/-ny w zakresie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych, w szczególności zapoznałam/-em się z obowiązkami oraz procedurami obowiązującymi na terenie Szkoły Podstawowej w następujących obszarach sytuacji kryzysowych:

I Wulgarnie słownictwo

II Wagary

III Samowolne opuszczanie szkoły w czasie zajęć lekcyjnych lub zorganizowanych wyjazdów szkolnych

IV Stosowanie przemocy fizycznej lub psychicznej

V Używanie substancji szkodliwych dla zdrowia

VI Podejrzenie, że uczeń w szkole jest w stanie odurzenia

VII Podejrzenie, że uczeń posiada przy sobie substancję mogącą być substancją psychoaktywną

VIII Znalezienie na terenie szkoły substancji przypominającej narkotyki

IX Postępowanie wychowawcy (nauczyciela) w momencie wypadku dziecka w szkole

X Usiłowanie popełnienia samobójstwa lub zamiaru samobójczego

XI Śmierć samobójcza ucznia na terenie szkoły i poza nią

XII Popełnienie czynu karalnego

XIII Postępowanie wobec ucznia – ofiary czynu karalnego

XIV W przypadku otrzymania zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego lub telefonicznego odebrania zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego

XV Wybuchu pożaru lub podłożenia ognia

XVI Kontakt z mediami w sytuacji kryzysowej

XVII Procedura korzystania z telefonów komórkowych i sprzętu elektronicznego

XVIII Procedura postępowania w przypadku, gdy po dziecko zgłasza się rodzic pod wpływem alkoholu

XIX Procedura kontaktów z rodzicami uczniów

XX Procedura postępowania w przypadku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko

XXI Procedura postępowania w przypadku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko

XXII Procedura postępowania w przypadku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko

XXIII Procedura postępowania w przypadku zgłoszenia osoby spoza szkoły podejrzenia lub faktu krzywdzenia dziecka przez osobę dorosłą spoza szkoły.

XXIV Procedura postępowania w przypadku zgłoszenia osoby spoza szkoły podejrzenia lub faktu krzywdzenia dziecka w rodzinie

XXV Procedura postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika szkoły

XXVI Procedura postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez jednego z rodziców

.....

(data, czytelny podpis)